

LIETUVOS RESPUBLIKOS SUSISIEKIMO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 17, LT-01103 Vilnius, tel. +370 631 13112,
faks. +370 5 212 4335, el. p. sumin@sumin.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188620589

Pagal gavėjų sąrašą

2025-

Nr.

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS ALTERNATYVIŲJŲ DEGALŲ ĮSTATYMO NR. XIV-196 2, 3, 12, 23, 35 STRAIPSNIŲ, PRIEDO PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 14¹, 27¹ STRAIPSNIAIS, AŠTUNTUOJU¹ SKIRSNIU ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS RINKLIAVŲ ĮSTATYMO NR. VIII-1725 11 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO IR LIETUVOS RESPUBLIKOS ADMINISTRACINIŲ NUSIŽENGIMŲ KODEKSO 33, 419 IR 610 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTŲ PATEIKIMO IŠVADOMS GAUTI

Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija (toliau – Susisiekimo ministerija) parengė ir teikia išvadoms gauti Lietuvos Respublikos alternatyviųjų degalų įstatymo Nr. XIV-196 2, 3, 12, 23, 35 straipsnių, priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 14¹, 27¹ straipsniais, aštuntuoju¹ skirsniu įstatymo, Lietuvos Respublikos rinkliavų įstatymo Nr. VIII-1725 11 straipsnio pakeitimo įstatymo ir Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso 33, 419 ir 610 straipsnių pakeitimo įstatymo projektus (toliau – Įstatymų projektai). Įstatymų projektai parengti siekiant užtikrinti aiškesnį teisinį reguliavimą, panaikinti interpretavimo galimybes ir nustatyti vienareikšmiškas savivaldybių tarybų, atsakingų už mažos taršos zonų nustatymą savivaldybių teritorijose esančiuose miestuose, teises bei pareigas įgyvendinant Lietuvos Respublikos alternatyviųjų degalų įstatymo (toliau – Alternatyviųjų degalų įstatymas) nuostatas. Taip pat Alternatyviųjų degalų įstatymo pakeitimu siekiama užtikrinti 2023 m. spalio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2023/2405 dėl vienodų sąlygų darniajam oro transportui užtikrinimo (iniciatyva „ReFuelEU aviation“) (toliau – Reglamentas (ES) 2023/2405) nuostatų įgyvendinimą.

Lietuvoje būtina užtikrinti aiškų teisinį reguliavimą ir vienareikšmiškai suprantamas savivaldybių tarybų teises ir pareigas įgyvendinant Alternatyviųjų degalų įstatymo nuostatas dėl mažos taršos zonų nustatymo miestuose. Todėl siūloma keisti šio įstatymo 12 straipsnį ir aiškiai įtvirtinti, kad visos savivaldybės turi teisę, bet ne pareigą nustatyti mažos taršos zonas savo teritorijoje esančiuose miestuose ir reglamentuoti naudojimosi jomis tvarką. Siekdami išvengti perteklinio reguliavimo tame pačiame įstatyme taip pat siūlome pripažinti netekusia galios

23 straipsnio 17 dalį ir joje pateikiamas nuostatas integruoti į keičiamą 12 straipsnį. Taip pat pripažinti netekusia galios 35 straipsnio 7 dalį, kurioje įtvirtintas įpareigojimo nustatyti mažos taršos zonas miestuose, turinčiuose kurorto arba kurortinės teritorijos statusą ar daugiau negu 50 tūkst. gyventojų, terminas.

Taip pat siūloma pakeisti Lietuvos Respublikos rinkliavų įstatymo 11 straipsnį – papildyti 13 punktu, kuriuo savivaldybės tarybai būtų suteikiama teisė nustatyti vietines rinkliavas už taršių transporto priemonių įvažiavimą į mažos taršos zonas, jei toks modelis būtų pasirinktas. Kartu numatoma atitinkamai papildyti Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso (toliau – Administracinių nusižengimų kodeksas) 419 straipsnį – įtvirtinti atsakomybę vairuotojams, nesilaikantiems savivaldybių tarybų nustatytos mažos taršos zonų tvarkos. Pažeidimai apimtų ne tik rinkliavos nesumokėjimą (jeigu ji taikoma), bet ir kitus reikalavimų nesilaikymo atvejus, pavyzdžiui, draudimo taršioms transporto priemonėms patekti į zoną nepaisymą.

Kad šios priemonės būtų veiksmingos, siūloma padidinti Administracinių nusižengimų kodekso 419 straipsnyje numatytas baudas. Baudos turi būti tokio dydžio, kad vairuotojams labiau apsimokėtų laikytis nustatytos tvarkos arba sumokėti rinkliavą. Atgrasančios baudos būtinos ne tik siekiant nubausti pažeidėjus, bet ir tam, kad kiti asmenys būtų atgrasomi nuo panašių veiksmų ateityje. Administracinės nuobaudos paskirtis – užkirsti kelią nusižengimams ir užtikrinti, kad asmenys jų nekartotų, todėl siūloma nustatyti, kad už mažos taršos zonų reikalavimų pažeidimą būtų skiriama nuo 40 iki 80 eurų bauda, o už pakartotinį pažeidimą – nuo 80 iki 200 eurų. Taip būtų pasiekta Administracinių nusižengimų kodekso 22 straipsnyje įtvirtinta nuobaudos paskirtis.

Priėmus Įstatymų projektus, bus užtikrintas aiškesnis mažos taršos zonų teisinis reguliavimas ir nustatyta administracinė atsakomybė nesilaikantiems savivaldybių tarybų nustatytų naudojimosi mažos taršos zonomis tvarkų.

Įgyvendinant Reglamento (ES) 2023/2405, kuris nustato tvarių aviacinių degalų (toliau – TAD) naudojimo ir tiekimo taisykles, nuostatas tikslinga jų įgyvendinimą užtikrinti Alternatyviųjų degalų įstatyme atsižvelgiant į jo paskirtį ir tikslą. Įgyvendinant Reglamento (ES) 2023/2405 11 straipsnio 1 dalies nuostatas, Lietuvos transporto saugos administracija (toliau – LTSA), atsižvelgiant į LTSA kompetencijas aviacijos srityje, paskiriama atsakingą kompetentingą instituciją, kuri užtikrintų šio reglamento prievolių vykdymą, kontrolę ir baudų skyrimą. Reglamento (ES) 2023/2405 12 straipsnis numato prievolę valstybėms narėms nustatyti sankcijų, taikomų už šio reglamento pažeidimus, taisykles ir sukurti būtiną teisinę ir administracinę sistemą, užtikrinančią pareigų vykdymą ir baudų surinkimą. Pažymėtina, kad Reglamento (ES) 2023/2405 nuostatos yra taikomos juridiniams asmenims (degalų tiekėjams, orlaivių naudotojams, oro uostams) ir dėl šios priežasties baudos negali būti skiriamos Administracinių nusižengimų kodekso nustatyta tvarka, todėl baudų skyrimo tvarką ir dydžius siūloma nustatyti Alternatyviųjų degalų

įstatyme. Reglamente (ES) 2023/2405 yra numatyta minimali už nusižengimus skiriamų baudų riba, tačiau valstybės narės gali nustatyti aukštesnes ribas ir taikomų baudų dydį. Alternatyviųjų degalų įstatyme siūloma nustatyti baudų dydžių intervalus nuo minimalios Reglamente (ES) 2023/2405 nustatytos ribos iki dvigubai didesnės atsižvelgiant į sunkinančias arba lengvinančias aplinkybes. Baudų dydžių viršutinės ribos nustatytos atsižvelgiant į sankcijų veiksmingumą, proporcingumą ir atgrasymą. Alternatyviųjų degalų įstatyme taip pat siūloma numatyti pagrindinius baudų skyrimo principus: atleidimo nuo numatytos atsakomybės už Reglamento (ES) 2023/2405 pažeidimus pagrindą, atsakomybę lengvinančias ir sunkinančias aplinkybes, baudų skyrimo terminą, pažeidimų nagrinėjimo tvarką, sprendimų apskundimo ir sprendimų vykdymo terminus. Reglamento (ES) 2023/2405 pažeidimų nagrinėjimo vidaus taisyklės siūloma numatyti LTSA direktoriaus įsakymu.

Įstatymų projektai parengti laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos įstatymo bei Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo reikalavimų ir atitinka bendrinės lietuvių kalbos normas.

Įstatymų projektai skelbiami Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos teisės aktų informacinėje sistemoje (toliau – TAIS), pastabas ir pasiūlymus dėl Įstatymų projektų prašome pateikti per 10 darbo dienų nuo jų paskelbimo TAIS. Atskirų konsultacijų su visuomene nenumatoma.

Įstatymų projektus parengė Susisiekimo ministerijos Ateities susisiekimo politikos grupės (vadovas Darius Stravinskas, tel. +370 694 41323, el. p. darius.stravinskas@sumin.lt) patarėjas Kęstutis Vanagas, tel. +370 690 68 540, el. p. kestutis.vanagas@sumin.lt, ir patarėjas Andrius Ružinskas, tel. +370 690 16884, el. p. andrius.ruzinskas@sumin.lt.

PRIDEDAMA:

1. Įstatymų projektų aiškinamasis raštas, 9 lapai.
2. Lietuvos Respublikos alternatyviųjų degalų įstatymo Nr. XIV-196 2, 3, 12, 23, 35 straipsnių, priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 14¹, 27¹ straipsniais, aštuntuoju¹ skirsniu įstatymo projektas, 5 lapai.
3. Lietuvos Respublikos alternatyviųjų degalų įstatymo Nr. XIV-196 2, 3, 12, 23, 35 straipsnių, priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 14¹, 27¹ straipsniais, aštuntuoju¹ skirsniu įstatymo projekto lyginamasis variantas, 6 lapai.
4. Lietuvos Respublikos rinkliavų įstatymo Nr. VIII-1725 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas, 1 lapas.
5. Lietuvos Respublikos rinkliavų įstatymo Nr. VIII-1725 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto lyginamasis variantas, 1 lapas.
6. Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso 33, 419 ir 610 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas, 2 lapai.

7. Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso 33, 419 ir 610 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto lyginamasis variantas, 2 lapai.

8. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos alternatyviųjų degalų įstatymo Nr. XIV-196 2, 3, 12, 23, 35 straipsnių, priedo pakeitimo ir įstatymo papildymo 14¹, 27¹ straipsniais, aštuntuoju¹ skirsniu įstatymo, Lietuvos Respublikos rinkliavų įstatymo Nr. VIII-1725 11 straipsnio pakeitimo įstatymo ir Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso 33, 419 ir 610 straipsnių pakeitimo įstatymo projektų pateikimo Lietuvos Respublikos Seimui“ projektas, 1 lapas.

9. Reglamento (ES) 2023/2405 ir nacionalinių teisės aktų atitikties lentelė, 8 lapai.

10. Gavėjų sąrašas, 1 lapas.

Susisiekimo viceministras

Juras Taminskas